

A budapesti szállodások, vendéglősök és keresmárosok ipartársulata

ÉRTESÍTŐJE.

EGYEDÜLI HIVATALOS SZAKKÖZLÖNY. — KIADJA AZ IPARTÁRSULAT.

Az „Értesítő” a társulat tagjai díjmentesen kapják.

MEGJELENIK HAVONKÉNT EGYSZER.

Szerkeszti: Poppel Miklós ipartársulati titkár.

Kéziratok a szerkesztőséghez küldendők.

Budapest, IX. ker., Lónyai-utca 22. szám

TELEPHON SZÁMA: JÓZSEF 22-70.

Hirdetéseket csak ajánlhatónak ismert cégektől fogadunk el.

H I R D E T É S E K

a társulatnál: IX. ker., Lónyai-utca 22. szám alatt vétetnek fel.

EGYSZERI HIRDETÉS ÁRA:

Egész oldal	40 korona
Fél oldal	20 „
Negyed oldal	12 „
Nyolcad oldal	7 „

Szakiskolai ügyek.

Az előző számban közöltük a vendéglősipari továbbképző tanfolyam megnyitása tárgyában kibocsátott felhívást és a november-december hónapokra megállapított tantervet.

A továbbképző tanfolyam november hó 4-én tényleg megnyílt.

Az ünnepélyes megnyitáson a kereskedelemügyi miniszteriumot dr. Vig Albert udv. tanácsos, iparoktatási főigazgató, a székesfőváros tanácsát dr. Wildner János tanácsnok és dr. Wittinger Gyula főjegyző, a tanfelügyelőséget Mosdósy Imre kir. tanfelügyelő képviselte.

Ipartársulatunk részéről jelen voltak: Gundel János tiszteletbeli elnök, Kommer Ferenc alelnök, Glück E. János, Dökker Ferenc, Holub Rezső, Pelzmann Ferenc

A tanfolyamot Glück Frigyes ipartársulati elnök a következő előadással nyitotta meg:

Igen tisztelt vendégek! Kartársak! Hallgatók!

Ipartársulatunk, mely az 1878. március havában tartott országos vendéglős kongresszuson először hozta szőnyegre a szakirányú vendéglős-tanonciskolák létesítését és amely az első ily iskolát miniszteri határozattal 1895. május elején nyitotta meg, már akkor, az eszme felvetése, az első iskola megnyitása idejében tervbe vette a továbbképző tanfolyam felállítását.

Sajnos, a kezdet nehézségei, mostoha viszonyok mostanáig nem engedték meg e vágnak megvalósítását, míg végre 1913. november hó 4-én elérkeztünk ezen — véleményem szerint — iparunk szempontjából történelmi pillanathoz, amelyben továbbképző iskolánk megnyitását jelenthetem! Kívánom, hogy e legújabb kulturális alkotásunk virágozzék, terjessze a tudást és műveltséget hazafias irányban, modern szellemben, hogy majdan az annak falai közt megszerzett készségünk révén az egész társadalom osztatlan és feltétlen elismerését vihassuk ki magunknak! Mert nem szenvedhet kétséget, hogy minden igyekvésünk mellett — mint más téreken — végre nálunk is a kulturális tehetség és a produktív fajképesség ereje fognak győzedelmeskedni.

Épp ezért különböző eszmékkal, tervekkel, gondolatokkal és jelentős újításokkal foglalkozunk!

Meglevő, ma háromosztályú szakirányú tanonciskolánkat a fenállása óta tapasztalt eredmények kapcsán reorganizálni és az 1893. évi 33574. számú miniszteri rendelet értelmében követelni fogjuk, hogy minden vendéglősipari tanonc iskolába járjon! Szándékunk továbbá egy szakkönyvtárt létesíteni, iskolánk szakfelszerelését kiegészíteni, szakmuzeumot felállítani, tanoncotthonok létesítését sürgetni, szakiskolánk tanterületének és felügyelő bizottságának szervező munkájával: ifjusági önképző-egyesületet alakítani.

Amily bizonyos és igaz, hogy az iskola mindenkor az emberi nagy és örök eszmék hirdetője, letéteményese volt és hogy az idők és az élet a régi és a modern nevelés közt

nagy változásokat és eltéréseket idéztek elő, épp oly kétségbevonhatlan, hogy ámbár paradoksznak tetszik, midőn a szabadgondolkodás alapján állunk, hogy mindenki mégis csak az egyén önfegyelmzését követeli! Legjobban látjuk ezt az amerikai nevelésnél, mert az egyént szabadon engedi fejlődni, nem prédikál sokat, csak az adott esetben irányít, de mindig tettet, cselekvést követel, és így az ifjuságot nem passiv, de aktív neveli. Ezen individuális, egyéni önnevelés által azután az ifjuság maradandó, meggyőző tudást sajátít el, munkája szilárdakaratu és céltudatos.

Ilyen alapra akarjuk fektetni mi is szakiskolánk továbbképző tanfolyamának munkáját.

Bár ideális célt tűzünk magunk elé, érintkezésben akarunk maradni az étellel, az étellel járó mindenféle előnyökkel — hátrányokkal. Így megóvjuk magunkat a szines, de romantikus álmódosástól és hozzászokunk a szürke ugyan, de reális és logikus gondolkodáshoz és cselekvéshez. Ez a tanulási és nevelési rendszer, az egyéni munkásságnak ilyen alapokra fektetése tették naggyá és szabaddá Amerikát és így munkálkodnak legújabbban a németek is.

A továbbképző iskola tehát igaz férfiakat, önállóan gondolkodó és munkálkodó egyéneket törekszik nevelni.

És — ha lehet — egyéniséget is!

Vaerst mondja „Gastrosophie” című munkájában: „Ha valaki egy szakácskönyvet akar írni, azzal kezdje, hogy mindenekelőtt a cserepest tanisa meg, hogyan kell a takaréktűzhelyet becsületesen felépíteni, kisározni, hogy ne csak az alsó vagy felső sütő süssön, hanem mindakettő egyszerre. A mézáróst tanítsa meg, a hust rendesen felszeletelni, a péket kenyeret sütni, a konyhakertészt a zöldségfélékkel hánni — szóval mindenkit tanítson ki egészen a szakácsfiúig. És — csak ha ez mind megtörtént — csak akkor kezdje el a recipéket megírni.”

Nagy Frigyes is úgy létesítette Berlin körül a konyhakertészetét, hogy mindenről maga gondoskodott, midőn Stanislaus lengyel királytól az akkor még ritka spárgaplántákat hozatta, és a mindennapi étkek rendjét szakácsával előző este személyesen állapította meg.

Ezen példákól látjuk, hogy mindennel kötelességünk törődni, amire csak úgy leszünk képesek, ha magunk is így gondolkodunk és cselekszünk és utódainknak oktatását és nevelését is reális alapokra fektetjük.

Ezek után mélyen tisztelt hallgatóim engedjék meg — ha nem untatom Önöket — hogy továbbképző tanfolyamunk programjának ismertetésére, fejtegetésére térhessek át.

Első tantárgyunk: az általános tudnivalók. Ezek ismeretése keretében úgy a nagy-, mint a közép-, sőt a legszerényebb üzem tulajdonosa, vezetője készen, rendszeres összefoglalásban fogja megtalálni mindama tudnivalókat, amelyek máskülönbén csak hosszú évek tapasztalatai, a gyakorlati ismeretszerzés révén szerezhetők meg. Ez a szó „általános tudnivalók” egyébként oly tág fogalom, mely alatt a különböző elméleti és gyakorlati ismeretek oly összeségét értjük, melyet

itt nagy terjedelménél fogva legfeljebb csak körvonaloznunk lehetne, de kimeríteni nem és ezért velük részletesebben nem is foglalkozom.

Második tárgyunk a felszolgálástan. Tagadhatatlan ugyan, hogy ennek gyakorlati részét csakis az üzletben gyakorlatközben, a szigorú értelemben vett szakszerű ismeretek megszerzése által tanulhatjuk meg, de meg kell világítunk a a belső, általános műveltségi, illemti, etikai, szóval: elméleti részét is, mert az idetartozó ismeretek elsajátítása által fogjuk kivívhatni az életben és társadalomban a legnagyobb elismerést és emelhetjük majd magunkat és iparunkat a modern fejlődés műveltség legmagasabb színvonalára. És, ha iparunk, foglalkozásunk gyakorlása közben, speciális viszonyainknál fogva — eddigi tapasztalataink szerint — néha önmegtadással kell is viselkednünk, fontos, hogy önértékünk csorbítatlan fentartása mellett demokratikus sima gentlemenek legyünk.

Harmadik tantárgyunk a jogügyi részekkel fog foglalkozni. Az idetartozó ismeretek lehető tökéletes elsajátítása különösen nálunk, ami hazánkban és tekintettel az iparunkat érdeklő törvények, rendeletek, szabályrendeletek nagy számára és ezek különböző intézkedéseire, nagyon fontos. Franciaországban külön törvénybe vannak foglalva az iparunkkal járó kötelezettségek. De a jogok is! Célunk, hogy mindenki tisztán lássa maga előtt az utat, amelyen jogosan, nyugodtan haladhat, kikerülhet sok felesleges félreértést, bosszúságot zaklatást. Ezért jónak látjuk ily irányban is felvilágosítólag hatni, megadni a kellő ismereteket, amelyek mindenkire nézve egyaránt nélkülözhetetlenek.

Negyedik oktatási tárgyunk a könyvvitel. Ez a tárgy alapja közgazdasági fejlődésünknek, szükségessége, haszna és nélkülözhetetlensége tehát bizonyításra sem szorul. Engedjék meg, hogy itt a régi „jó időkből“ egy adomát mondhasak el, mely a múlt idők felfogására jellemző. Velem történt, fiatal koromban, mikor könyveimet még magam vezettem, egy öreg kollégám látogatott meg. „Felesleges munka — szolt hozzám — ennélkül is tudom, mi a jövedelemem. Amit év végén a feleségem almáriomában a fehérnémü közé rejtett bugyellárisában talállok, azt kerestem. Többet ön sem fog tudni kimutatni.“

Hát igen tisztelt uraim, ezek az idők már rég elmúltak. A modern felfogás szerint minden rendes iparos, kereskedő, tehát a szállodás, vendéglős és korcsmáros is köteles törvényesen vezetett hiteles könyveket vezetni, akár vesz hitelt igénybe, akár nem. Meg kell ezt tennie törvényes kényszer nélkül is, saját jól felfogott érdekében, mert csak azáltal vagyunk abban a helyzetben, hogy hónapról-hónapra, hétről-hétre, sőt ujabban — ha kellő statisztikai adatokkal is rendelkezünk — napról-napra megállapíthatjuk, aminek ismeretére az üzem vezetésénél feltétlenül szükségünk van: az üzleti eredményt.

Ötödik tárgyunk a konyhavegytan. Itt csak arra utalok, hogy milyen fontos például a hamisítások megállapítása, az anyagisme, az áruk felhasználásánál vagy összeállításánál a pazarlás elkerülése, a célszerűség szemelőtt tartása.

Hatodik tárgyunk a diszitó rajzolás, hetedik a gasztronómiai földrajz. Az egyik izléstfejlesztőleg és irányítólag fog hatni, és pedig a konyhai, mint a felszolgáló személyzetre, a másik a felhasználásra, feldolgozásra kerülő áruk termelési és beszerzési helyeinek ismeretébe fog bennünket vezetni.

Nyolcadik, kilencedik és tizedik tantárgyainkból, a természetrajzból, fizikából és egészségtanból is meg kell ismerkednünk a legszükségesebb tudnivalókkal, és különösen ismerünk kell a modern higiéniai, egészségügyi, kényelmi és technikai követelményeket,

A szállodai és étteremrendezések ismertetése — programunk tizenegyedik pontja — oly modern ismeretekkel, illetve követelményekkel fog foglalkozni, melyek nálunk eddig egyáltalán nem, vagy csak kis mérvben érvényesültek, de magasabb szempontból tekintve iparunk jelentőségét, minden nagyobb szálloda vagy vendéglő igazgatójára vagy üzletvezetőjére nézve nélkülözhetetlenek.

Külön fogunk foglalkozni a konyhaberendezés, a konyha-

vezetés, a hűtő-, forraló-, szellőztető-, fűtőberendezések-, a fűtőanyagok, takaréktűzhelyek stb. ismertetésével. Az idevonatkozó tudnivalókat programunk tizenharmadik és tizenegyedik pontjába foglaltuk. A modern technika e téren oly tökélyre emelkedett, hogy ma már előre melegített levegővel szellőztetünk és talán valamikor — és ez szerintem akkor fog bekövetkezni, ha a levegőben levő szabad villamos erő az emberi zseniálitás meg fogja tudni fogni értékesíteni — evvel fogunk főzni, sütni és világítani, és különösen utóbbival, a világítással nem kell majd takarékoskodni. Nem úgy, mint valamikor, mikor a pesti nyárspolgár, aki midőn arról volt szó, hogy az utcákat tizenkét óráig kellene világítani, azt mondta, hogy minden becsületes és rendes polgár kilenc órákor otthon van, csak a lumpok vannak fenn tovább, azoknak pedig nem világítunk.“

Tizenötödik pont a husfeldolgozás stb., szóval a szakács-ság. Ezen tantárgyat nemcsak a szakácsnak, hanem a felszolgáló személyzetnek is és pedig legalább elméletileg alaposan ismernie kell. Utóbbinak főleg azért, hogy tudja mi, miből, hogyan és meddig készül, és ne úgy járjon, mint az a kisasszony, akit anyja a vőlegény jelenlétében a konyhába küldött, hogy a salátát mossa meg, és a kisasszony ehhez — szappant kért. Igenis tudni kell azt is, ki volt Brillat-Savarin és a többi inyesmester, sőt még azt is szeretném, hogy tudják, hogy Anakreon egy szőlőszemen, Lais egy olajbogyón, Tarquinius egy halszállkán fulladtak meg, mert mohón ettek. Ezt pedig tudni kell, mert a mohóság, a mohó evés nemcsak hogy illetlen, hanem veszélyes is.

Programunk tizenhatodik pontja az észszerű táplálkozás. Ez a tárgy fogja meghozni nekünk a képesítést. Ezt kell nekünk legjobban tudnunk, mert ismerete iparunkhoz és mesterségünkhöz tartozik. Az észszerű táplálkozás ujtásainak elterjedése, általánossá válása fogja a mai konyhát megalapítani, melyre a közel jövőben igen nagy szerep vár, akár csak az ókorban a rómaiaknál, akiknél a patikárosok voltak a szakácsok, jobban mondva a szakácsok voltak a patikárosok, és ezek közt az első és legnagyobb Apicius Coelius, akinek kéziratait a római pápa könyvtárában, mint becses és ritka kincset ma is nagy gonddal őrzik.

Tizenhetedik pont a magyar és francia nyelv tanítása. Ha lehetne, taníttatnánk az angolt is, sőt időszerű és fontos volna az orosz nyelv elsajátítása is. Sok más idegen nyelv megtanulására is sulyt kellene helyeznünk, hisz az idegenek főleg és elsősorban velünk érintkeznek és különben is az általános műveltség követelményeiről nem is szólva, a régi latin közmondás szerint minden egyén annyi embert ér, ahány nyelvet beszél.

Tizennyolcadik — utolsó — pontja tantervünknek a pinczeberendezés és borkezelés. Az idetartozó ismeretek szükségessége azt hiszem nem szorul bővebb magyarázatra és elvitázhatlan, hogy ezek az ismeretek üzemünk egyik legsarkalatosabb tényezőjére vonatkoznak.

Ezzel a tananyag, mely felölel mindent, amit szakmánk igényel, valamint annak ismertetése be volna fejezve. Azt hiszem a felölelt anyag elég is és mégis milyen parányi tudás ahhoz képest, amennyit tudnunk kellene. Mennyire igaza vannak a jó magyar közmondásnak, hogy a jó pap holtig tanul.

Igen tisztelt vendégek, kartársak, hallgatók! A tanfolyam vezetőinek szemei előtt az lebegett, hogy tanoncainkat ezen továbbképzés által üzletvezetőkké, üzemigazgatókká, irodafőnökökké, levelezőkké, szóval intelligens, művelt, tanult emberekké nevelje, hogy az egyén megélhetéséhez, boldogulásához, produktív munkásságához biztos alapot teremtsen, iparunknak szakképzett iparosokat, hazánk idegenforgalmának hozzáértő szakembereket neveljen.

Ha ezt a törekvésünket az Önök szorgalma támogatni fogja, megleszünk elégedve!

Ezek után átadom a továbbképzőt az illetékes faktoroknak, Isten áldását kívánva munkájukra!

Az előadás befejeztével Vig Albert országos iparoktatási főigazgató nagy elismeréssel méltatta a tanfolyam jelentőségét.

Szövetségi ügyek.

Az „Országos nyugdíjgyesület“ folyó évi szeptember hó 22-én tartott XVI. évi rendes közgyűlésében előterjesztett évi jelentés.

(Az előző számban megjelent közlemény folytatása.)

III. Igazgatósági és választmányi működés.

1. Központ.

Az Egyesület igazgatósága a hatáskörébe tartozó teendők elvégzése végett havonként tartott rendes ülést, ezenkívül a felmerült szükséghez képest rendkívüli ülést.

Az üléseket minden alkalommal Bokros Károly elnök vezette, az ügyeket dr. Nagy Sándor jogtanácsos referálta: az üléseken igazgatósági és felügyelő-bizottsági tagjaink teljes számban vesznek részt.

A felügyelő-bizottság is a szükséghez képest több ülést tartott és a könyvvitel és kezelés minden ágára vonatkozó ellenőrzési tisztét gyakorolta.

Francois Lajos felügyelő-bizottsági elnök irányította a felügyelő-bizottság működését, kitűnő pontossággal és ügyszeretettel őrizte féltékenyen az Egyesület érdekeit, résztvevén mindenkor az igazgatóság ülésein is.

Az igazgatósági ülések jegyzőkönyvét és az Egyesület tagjait érdeklő minden fontosabb közleményt az Egyesület hivatalos lapjában, a „Magyar Vendéglős- és Kávés-Iparban“ teszünk közzé.

Havonként közli lapunk a kifizetett nyugdíj, végkielégítések és tagdíjvisszafizetések lajstromát is.

Nem mulaszthatja el az igazgatóság, hogy itt is szeretettel meg ne emlékezzék lapunk szerkesztőjének, F. Kiss Lajosnak érdemeiről, aki egyszersmind felügyelő-bizottságunknak is tagja.

Egyesületünk érdekeit F. Kiss Lajos az Egyesület bölcsője óta szolgálja hiven, ügyünk szeretetével alapos tudással felvértezve. Szolgálati nekünk igen hasznosak, mert nem egyszer hivatott ő megvédelmezni bennünket a szaksajtó egyik-másik elfogult organumával szemben.

A budapesti választmány hatáskörét is betöltő és az igazgatóság közvetlen vezetése és ellenőrzése alatt működő központi iroda végzi az Egyesület igazgatósági teendőinek előkészítését, a központi könyvelést és levelezést, a választmányokkal való közvetlen érintkezést és a választmányon kívüli tagok összes ügyeinek intézését. Élén áll dr. Nagy Sándor jogtanácsos.

A központi iroda teendői az Egyesület működési körének kiterjedésével fokozatosan felszaporodtak, mégis a legnagyobb pontossággal igyekeznek a tagok mindennemű ügyeinek intézését ellátni, a tagok levélbeli kérelmére azonnal megfelel és a tagok személyes érintkezésének is úgy a délelőtt 9—12-ig, mint különösen a délután 3—6-ig terjedő hivatalos órában rendelkezésére áll.

Azok is, akik az Egyesületbe belépni óhajtanak, közvetlenül fordulhatnak a központi irodához (Budapest, IV. Múzeum-körút 35., II. em. 5.)

A közvetlen érintkezés megkönnyítése céljából ezután is felkérjük a tisztelt tagtársakat, hogy az Egyesület központi irodájával lakcímeik változtatását mindig pontosan tudassák és a tagsági járulékaik befizetésekor nevüket és lakcímeiket pontosan tüntessék ki a csekkclapon.

A budapesti tagok befizetéseit külön számoljuk el; ezen tagok befizetéseiket pénzbeszédőnk útján teljesíthetik.

A budapesti választmány tagjainak 1912. évi befizetéseiről a központi iroda a következőkben számol el, megjegyezve, hogy azon budapesti tagoknak befizetéseit, akik nem állandóan itt tartózkodnak, vagy nem a pénzbeszédő útján fizetnek, a választmányon kívüliek között számolja el.

Bevétel	22708 K 24 f.
Tagsági díjakra	21499 K 87 f.
Kezelési illetékre és bélyegre	1208 K 37 f.
Kiadás: Titkár	900 K — f.
Pénzbeszédő	840 K — f.

Budapesti tagok létszáma 326 tag. 1 nyugdíjas.

2. Kassai választmány.

1912 márciusban elhunyt a kassai választmány hosszú időn át érdemes elnöke, Dala Károly.

Helyébe a választmány elnökül Stern Lajost választotta meg.

Az ő vezetése alatt, Szentgyörgyi Ferenc alelnök, Békefi Ödön titkár és Greiner Márk pénztáros támogatásával a kassai választmány buzgó, Egyesületünk érdekeit mindig szem előtt tartó működést fejt ki.

A tisztikar havonként tartott ülésén a kezeléssel az igazgatóságnak pontosan elszámol; a tagok kötelezettségeiket pontosan teljesítik.

A kassai választmány bevétele és taglétszáma az előbbi évek keretében mozog.

E választmány nyugdíjasa lett özv. Bagossy Vinczéné.

Bevétel	4440 K 81 f.
Tagsági díjakra	4082 K 57 f.
Kezelési illetékre és bélyegre	178 K 24 f.
Egyébre	180 K — f.
Kiadás	297 K 30 f.

Taglétszám: 32 tag. 2 nyugdíjas.

3. Pozsonyi választmány.

Budapest után e választmány a legnagyobb eredményt mutatja fel. Tagjai valamennyien pontosan teljesítik kötelezettségeiket.

Bevétele közel 2000 koronával meghaladta a múlt évit.

Emlékünkbe idézzük tavalyi közgyűlésünket, láttuk, minden egyes pozsonyi tagtársunk mily buzgón, mennyi szeretettel viseli szívén Egyesületünk érdekeit.

Az elmúlt év alatt pozsonyi választmányunkat és vele Egyesületünket Udvorcka István ipartársulati elnök halálával súlyos csapás érte.

Érdemei mindannyiunk emlékébe van vésve, nem mulasztjuk el e közgyűlésen is megörökíteni érdemeit. Az igazgatóság gyásza jeléül sirjára a Nyugdíjgyesület nevében koszorút helyezett.

Pozsonyi választmányunk hosszú időn át volt elnöke, Szirmai Károly sok elfoglaltsága miatt tisztéről lemondott. A pozsonyi választmány érdemei iránti hálából a választmány tiszteletbeli elnökévé választotta Szirmai Károlyt.

Elnök Schneemáhr Károly lett, akinek vezetése alatt a választmány eddigi buzgósággal teljesíti feladatát.

Grátz Vilmos titkár és Kotzmann Márton pénztáros ügybuzgóságának legjobb dicsérője a szép eredmény, amit itt felsorolunk:

Bevétel	8964 K 31 f.
Tagsági díjakra	8558 K 44 f.
Kezelési illetékre és bélyegre	465 K 87 f.
Kiadás	502 K 12 f.

Taglétszám: 66.

4. Szombathelyi választmány.

A választmányi ügyek intézésére e választmány is havonként ülést tartott, Herczeg Ferenc elnök vezetése mellett.

A tisztikar és különösen Heigli István pénztárnok példás pontossággal kezelték a választmány ügyeit. Kívánatos volna, hogy e választmány tagjainak létszáma is emelkedést mutasson, ottani buzgó tagjaink példáját mások is kövessék.

Az 1912. évi bevétel az előbbi évhez hasonlóan az aránylag csekély taglétszám mellett igen magas.

Bevétel	2401 K 16 f.
Tagsági díjakra	2281 K 83 f.
Kezelési illetékre és bélyegre	119 K 33 f.
Kiadás	175 K 50 f.

Taglétszám: 20. 2 nyugdíjas.

5. Szegedi választmány.

Ezen választmány régi önnállóságát a tagságdíjak elszámolása tekintetében megtartotta, noha Kéth Károly elhunyt után immár csak három tagja van.

Reméljük, hogy e városbeli tagjaink száma is idővel

gyarapodni fog és e választmány munkakörét is kiszélesíthetjük, besorozva oda a szegedi és környékbeli tagokat.

Nem mulaszthatja el az igazgatóság, hogy itt is meg ne emlékezzék a szegedi választmány mindannyiuk által szeretett és tisztelt elnökéről, Juranovits Ferencről. Érdemeit felsorolni nem szükséges, mindannyian tudjuk, hogy az Egyesület megalapítása óta mind a mai napig legelső pártfogónk, legbuzgóbb igazgatósági tagjaink közé tartozik. Számos esetben felutazik Budapestre és résztvesz az igazgatóság ülésein. Reméljük, hogy szeretetteljes pártfogását még igen sok éven át élvezni fogjuk.

1912. évi bevétel	630 K 66 f.
Tagsági díjakra	592 „ 15 „
Kezelési ill. és bélyegre	38 „ 51 „
Kiadás	1 „ 19 „

Taglétszám: 3. 1 nyugdíjas.

6. Választmányon kívüliek.

Bevétel	32901 K 34 f.
Tagsági díjakra	31256 K 29 f.
Kezelési ill. és bélyegekre	32901 K 34 f.

Taglétszám: 228 tag. 6 nyugdíjas.

7. Tagdíj hátralék.

1912. december hó 31-én 21083 korona 57 fillér.

Tisztelt Közgyűlés!

Fentiekben előterjesztettük Egyesületünk 16-ik életének történetét, előadtuk az 1912-ik évre vonatkozó adatokat, felsoroltuk a számadatokat is. Egyesületünk kiterjedt működésének, fejlődőképességének bizonyosságai az előterjesztett adatok, melyek egyszersmind mindenkit meggyőznek arról, hogy hivatásunkat ügyünk szeretetével pontosan teljesítettük és úgy az ügyvitelben, mint a pénzkezelésben a legnagyobb gondossággal eljárva, a belénk helyezett bizalmat kielégíteni iparkodtunk. Beszámoltunk a múlt közgyűlés óta folytatott működésünkről: ismeretes a t. közgyűlés előtt megelőző működésünk is. Most, a midőn az alapszabályok értelmében adott három évre szóló mandátumunk lejár, a lelkiismeretesen betöltött hivatás és minden jó igyekezettel végzett munka tiszta tudatával kérjük a t. Közgyűlést, méltóztassék jelen évi jelentésünket tudomásul venni és az igazgatóságnak, a felügyelő bizottságnak, a választmányoknak és a tisztikarnak a felmentvényt megadni. Egyszersmind tisztelettel kérjük, méltóztassék a felügyelő bizottság jelentése alapján az 1912-ik évi zárószámadásokat jóváhagyólag tudomásul venni, a mérleget megállapítani és az 1913. évi költségelőirányzatot elfogadni.

Budapesten, 1913. évi augusztus hó 31-én.

Az igazgatóság.

A felügyelő-bizottság jelentése.

Tisztelt Közgyűlés!

Tisztelettel jelentjük, hogy a „Szállodások, Vendéglősök, Kávésok, Pinczerek és Kávéssegédek Országos Nyugdíjgyesülete“ központi ügyvitelét, könyvelését és pénzkezelését minden irányban állandóan figyelemmel kísértük és ellenőriztük, a főkönyveket és segédkönyveket, iratokat és pénztárt megvizsgáltuk, az ügyvezetésre felügyeltünk és mindent az alapszabályoknak megfelelő rendben találtunk.

Az 1912. évi zárószámadásokat átvizsgáltuk és a mérleget a fő- és segédkönyvekkel összeolvasva rendben találtuk.

Mindezek szerint kérjük a tisztelt Közgyűlést, méltóztassék a zárószámadásokat jóváhagyólag tudomásul venni, a mérleget megállapítani és az 1913. évi költségelőirányzatot elfogadni, egyszersmind pedig úgy az igazgatóságnak és tisztikarnak, mint nekünk a felmentvényt megadni.

Budapest, 1913. augusztus 31.

A felügyelő-bizottság:

François Lajos s. k. elnök. Borhegyi Ferenc s. k. F. Kiss Lajos s. k. Hack István s. k. Mayr József s. k. Páris Vilmos s. k. Szántó Ferenc s. k. Lukacsek Ferenc s. k. felügyelő-bizottsági tagok.

Mérlegszámla 1912. december 31-én.

Tartozik:

Készpénzben:		
Postatakarékpénztárnál	1.007.71	
Pénzintézeteknél	566.852.21	576.860.12

Egyéb cselekvő vagyon:

Értékpapír	190.876.—	
Hátralékos tagsági díj	21.083.57	
Átmeneti tétel	2.124.50	214.084.07

Követel:

781.944.19

Alap tőke:

Tagsági díjban	515.947.86	
Alapítvány, adomány	213.069.14	729.017.—

Tartalékok:

Tartalék-tőke	26.270.—	
Kezelési	21.919.—	48.189.65

Egyéb szenvedő vagyon:

Függő tétel	4.737.54	4.737.54
-------------	----------	----------

781.944.19

Budapest, 1913. augusztus 30.

Ifj. dr. Nagy Sándor s. k. jogtanácsos, Dökker Ferenc s. k. alelnök, Bokros Károly s. k. elnök, Sztanoj Miklós s. k. alelnök, Maczkó Kálmán s. k. főkönyvelő. Glück Frigyes s. k. Maloschik Antal s. k. Mitrovátz Adolf s. k. Kittner Mihály s. k. Juranovits Ferenc s. k. Müller Antal s. k. Wilburger Károly s. k. Frenreisz István s. k. Schneemár Károly s. k. Kommer Ferenc s. k. Harsányi Adolf s. k. Ehm János s. k. Gundel János s. k. Ébenhő Károly s. k. Stern Lajos s. k. Nagy László s. k. Gundel Károly s. k. Schmidhoffer V. s. k. Herczeg Ferenc s. k. igazgatósági tagok.

Jelen mérlegszámlát megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság.

Budapest, 1913. augusztus 30.

François Lajos felügy. biz. elnök, Mayr József s. k. Ifj. Borhegyi F. s. k. Hack István s. k. Páris Vilmos s. k. F. Kiss Lajos s. k. Lukacsek Ferenc s. k. felügy. bizottsági tagok.

Nyereség és veszteség-számla

1912. december 31-én.

Tartozik:

Személyi kiadások:

Nyugdíj	2.999.51	
Végkielégítés	5.777.55	
Tiszti fizetés	8.400.—	

Dologi kiadások:

Kezelési költség	5.687.24	
Postabélyeg	403.96	
Nyomatvány	516.20	23.784.46
Üzleti felesleg		15.116.63

Követel:

38.900.79

Kamatok:

Értékpapír kamat	7.223.70	
Kamat késedelmi kamat	26.324.57	

Más bevételek:

Fölvételi díj	160.—	
Kezelési díj és bélyeg	3.804.25	
Egyébb jövedelem	1.388.27	38.900.79

Budapest, 1912. december hó 31-én.

38.900.79

Dökker Ferenc s. k. Bokros Károly s. k. Sztanoj Miklós s. k. alelnök. elnök. alelnök.

Ifj. dr. Nagy Sándor s. k. jogtanácsos.

Maczkó Kálmán s. k. főkönyvelő.

Glück Frigyes s. k., Müller Antal s. k., Kommer Ferenc s. k.
Gundel Károly s. k., Malosik Antal s. k., Wilburger Károly s. k.,
Ébenhő Károly s. k., Schmidhoffer V. s. k., Mitrovátz Adolf s. k.,
Ehm János s. k., Stern Lajos s. k., Herczeg Ferenc s. k.,
Gundel János s. k., Harsányi Adolf s. k., Frenreisz István s. k.,
Juranovits Ferenc s. k., Schneemár Károly s. k., Nagy László s. k. igazgatósági tagok.

Jelen nyereség és veszteség-számlát megvizsgálta és helyesnek találta a felügyelő-bizottság.

Budapest, 1912. december hó 31-én.

Mayr József s. k., François Lajos s. k., ifj. Borhegyi Ferencz s. k.,
felügy. biz. tag. felügy. biz. elnök. felügy. biz. tag.
Hack István s. k., Páris Vilmos s. k., F. Kiss Lajos s. k.,
felügy. biz. tag. felügy. biz. tag. felügy. biz. tag.

Költségelőirányzat 1913. évre.

Tartozik:

I. Alaptőke javára:

1. Értékpapírok kamatai	7.680	
2. Készpénztőke kamatai	28.300	35.980
3. Tagdíj	50.000	
4. Alapítvány, adomány	1.000	51.000

II. Kezelési alapokra:

1. Felvételi díjakból	200	
2. Kezelési illetékből	5.000	
3. Kamat, perselygyűjtés, báli bevétel	2.000	
4. Pezsgődugók	500	7.700

III. Tartalékalapra:

1. Kamat	300	
2. Kilépettek tagdíja	3.500	
3. Báli bevétel fele	400	4.200

98.880

Követel:

I. Segélyezés:

a) Tagdíj visszatérítés címén	3.600	
b) Végkielégítés címén	7.400	
c) Nyugdíjazás	8.000	19.000

II. Központ:

1. Központi iroda bére	2.300	
2. Jogtanácsosi fizetés	1.200	
3. Fűtés, világítás, telefon stb.	600	
4. Főkönyvelő fizetése	300	
5. Könyvelő fizetése	600	
6. Nyomatványok	600	
7. Könyvek	300	
8. Levelezés	500	
9. Előre nem látott kiadások	600	7.000

III. Választmányok:

1. Budapest.		
a) Titkár	600	
b) Pénzbeszedő	600	
c) Nyomatványok	120	1.320
2. Kassa.		
a) Titkár	120	
b) Pénztáros	120	
c) Pénzbeszedő	120	
d) Levelezés	20	380
3. Szombathely.		
a) Pénzbeszedő	120	
b) Levelezés	30	150
4. Szeged.		
a) Levelezés	10	10
5. Pozsony.		
a) Titkár	180	
b) Pénzbeszedő	240	
c) Levelezés	20	440

IV. Taggyűjtő évi jegye 1.000 1.000

V. Egyenleg mint vagyongyarapodás 69.580

98.880

Budapest, 1913. augusztus 31.

Az igazgatóság.

Vezetőség.

Elnök: Bokros Károly. Alelnök: Sztanoj Miklós, Dökker Ferencz.

Igazgatósági tagok.

1. Választás alapján:

Ébenhő Károly, Frenreisz István, Gundel János, Gundel Károly, Kittner Mihály, Harsányi Adolf, Kommer Ferencz, Maloschik Antal, Mitrovátz Adolf, Müller Antal, Schmidhoffer Vilmos, Wilburger Károly.

2. Állásuknál fogva:

Glück Frigyes ipart. elnök, Ehm János, Stern Lajos, Herczeg Ferencz, Juranovits Ferencz, Schneemahr Károly, Nagy László.

Felügyelő-bizottság:

Elnök: François Lajos, ifj. Borhegyi Ferenc, F. Kiss Lajos, Hack István, Mayr József, Páris Vilmos, Lukacsek Ferencz. Póttag: Szántó Ferencz. Tiszteletbeli jogtanácsos; dr. Solti Ödön ügyvéd. Jogtanácsos; dr. ifj. Nagy Sándor ügyvéd. Főkönyvelő; Szempthei Maczkó Kálmán.

Központi iroda:

IV., Muzeum-körut 35. II. em. 5.

Telefon: 117-55.

Hivatalos lap:

„Magyar Vendéglős- és Kávés-Ipar“

Szerkesztő: F. Kiss János, a „Magyar Vendéglősök Országos Szövetségének titkára, Budapest, IV., Szondy-utca 45-47. szám. Telefon: 117-61.

Választmányok:

Kassai választmány:

Elnök: Stern Lajos. Alelnök: Szentgyörgyi Ferencz. Titkár: Békefi Ödön. Pénztáros: Greiner Márk.

Szegedi választmány:

Elnök: Juranovits Ferencz.

Szombathelyi választmány:

Elnök: Herczeg Ferencz. Alelnök: Berzay Gyula. Titkár: Heigli István. Pénztáros: Heigli István. Ellenőr: Unger Pál

Pozsonyi választmány:

Tiszteletbeli elnök: Szirmay Károly. Elnök: Schnémáhr Károly. Alelnök: Baár Ferencz. Titkár: Grátz Vilmos. Pénztáros: Koczmán Márton. Ellenőr Presser József. Pénzbeszedő: Pitzinger József.

A közgyűlés az évi jelentést tudomásul vette és a felmentvényt az igazgatóságnak, a felügyelőbizottságnak, a választmánynak és a tisztikarnak megadta.

Azután az alapszabály módosítás tárgyában előterjesztett igazgatósági javaslatot tárgyalta és fogadta el a közgyűlés. Végül pedig a választást tartotta meg, melynek folyamán az egyesület elnökévé közfelkiáltással ismét Bokros Károlyt;

alelnökké: Dökker Ferencet és Frenreisz Istvánt, igazgatósági tagokká: Gundel Károlyt, Pelezmann Ferencet, Holub Rezsőt, Oláh Gyárfás Mihályt, Kittner Mihályt, Kommer Ferencet, Kövári Jenőt, Maloschik Antalt, Mitrovátz Adolfot, Müller Antalt, Várady Józsefet és Wilburger Károlyt;

a felügyelő bizottság elnökévé François Lajost; a felügyelő bizottság tagjaivá: F. Kis Lajost, Weingruber Ignácot, Mayr Józsefet, Páris Vilmost, Szántó Ferencet és Sente Imrét egyhangulag megválasztotta és ezzel a nyugdíjgyesület közgyűlése véget ért.

Különfélék.

A „Budapesti önkéntes mentőegyesület“ alábbi kérelmét, melyet ipartársulatunkhoz intézett, a választmány az ipartársulat t. tagjainak szives figyelmébe ajánlja.

Nagytekintetű elnökség!

Az a kedves szeretetteljes buzgólkodás, amelylyel a nagybecsű ipartestület tagjai a múltban a „Mentők napja“ alkalmából javunkra a filléreket gyűjtögettek jogot és bátorságot ad nekünk arra, hogy ez évben is kéréssel forduljunk

a Nagytekintetű elnökséghez. Tiszteletteljesen kérjük: *méltóztassék kegyesen odahatni, hogy az ipartestület tagjai ez évben is felkérjék a jószívű emberbarátokat a nekünk való adakozásra.* Talán szükségtelen is bizonyítanunk a Nagytekintetű Elnökség előtt, hogy mily fontos ezen kérés reánk nézve ezen kérésünk engedélyezése. Hiszen a Nagytekintetű Elnökség is jól tudja azt, hogy intézményünket a nagyközönség tartja el és így ha azt akarjuk, hogy becsületes munkásságunkat zavartalanul folytathassuk, minden tisztes eszközt meg kell ragadnunk arra, hogy kérésünk mindenhova eljuttathassuk. Tudva azt, hogy kérésünk ez évben is jóságos meghallgatásra talál, előre is hálás köszönetet mondva vagyunk Budapest, 1913. október 27-én Budapesti Önkéntes Mentő Egyesület.

Kereskedelmi szaktanfolyam. A Kereskedelmi Alkalmazottak Országos Egyesülete e napokban nyitja meg esti kereskedelmi szaktanfolyamát alkalmazottak részére. A tanfolyam 8 hónapos és a beiratások most folynak az egyesület irodájában, Andrassy-ut 67. (Vörösmarty-utcai bejárat. Telefon 141—36.) Tanórák este fél 9-től 10-ig tartanak és beléphet minden alkalmazott, akinek legalább 6 elemi iskolai előképzettsége van. Tandíj az egész tanévre 14 korona.

A vendéglősök („Jóbarátok társasága“) szerdai összejövetelei.

December 3-án Verbőczy Lajos vendéglőjében, IV., Városház-utca 3.

December 10-én Májer István vendéglőjében, IX., Drégely-utca 9.

December 17-én Szuchy Károly vendéglőjében, V., Nádor-utca 20.

Vendéglősök pénteki társas összejövetelei:

December 5-én: Gundel Károly vendéglőjében, a városligetben.

December 12-én: Pelzmann Ferenc vendéglőjében, VIII. ker., „Pannónia“ szálloda.

December 19-én: Kommer Ferenc vendéglőjében, IV., „Vadászkürt“-szálloda.

„Próféta“ növénylikőr kizárólagos gyártási vállalata
CSILLAG ILIÉS
Budapest, IV., Petőfi-tér 2. szám.
Telefon 76-55. Telefon 78-55.

Csak ezen védjeggyel valódi.

Próféta

Növénylikőr.

Étvágygerjesztő, gyomorerősítő és nagyon kellemes üdítő szer. Túrista-, vadászati-, utazási- és házi-célokra a legjobb.

Csak ezen védjeggyel valódi.

DREHER ANTAL SERFŐZŐDÉI RÉSZV. TÁRS.

Ászok-, Márciusi Kiviteli Márciusi

(világos és sötét)

(barna)

S E R.

Megrendeléseket

a főzde mindenkor pontosan és a legnagyobb figyelemmel — az összeg előleges beküldése vagy utánvétele mellett — teljesít.

Nagyobb mennyiséget saját jégkocsijaiban szállít.

DREHER ANTAL SERFŐZŐDÉI RÉSZV. TÁRS.

KORONA

(ála Pilseni)

Dupla Márciusi
és
Bakser.

A városligeti artézi gyógyforrás vize 970 méternyi mélységből 73-tól 92°C hőfok mellett törvén elő, föltétlenül bakteriummentes, s általunk lehűtve természetes állapotban, valamint szénsavval telítve mint „ILONA” artézi savanyúvíz lesz forgalomba hozva. Tiszta izes és szénsav-tartalmánál fogva kitünő üdítő ital borral vegyítve igen kellemes.

2 liter ára 16 fillér házhoz szállítva. Rendelési cím: „Artesia” részvény-társaság, Budapest, VII., Egressy-ut 20/c. Telefon 50-72

A székesfőváros városligeti Artézi-gyógyforrás bérloí.

MATTONI GYOGY- ÉS VIZGYÓGY-INTEZETE

GISSHÜBLER-PUCHSTEIN

Karlsbad mellett.

A MATTONI-féle giesshübler savanyúvíz eredési helye.

Pneumatikus- és belélegző-kurák.

Mell- és idegbetegek, üdülők, reumatikusok stb. számára.

MATTONI FÉLE
GISSHÜBLER
természetes égvényes
SAVANYÚVIZ.

TRANSYLVANIA SEC

LOUIS FRANÇOIS & CO.

esászári és királyi udvari szállítók

Budafok. Fülöp Szász Coburg Góthai Herceg Ő Fensége **Budafok.**
szállítóí.

* 16 elsőrendű kitüntetés *

VÉDJEJY

* * Hors Concours * *

FŐRAKTÁR:
BORHEGYI FERENC
Telephon sz. 35-79.
Budapest, V., Gizella-tér 1.

VEZÉRKÉPVISELŐK:
RUDA és BLOCHMANN
Telephon sz. 36-66.
Budapest, V., Akadémia-utca 16.

Sürgöncim: FRANCOIS BUDAFOK.

Telefon BUDAFOK 15. szám.

TÖRLEY PEZSGŐ.

ELSŐ MAGYAR RÉSZVÉNY SÉRFOZÓDE BUDAPEST—KÖBÁNYÁN.

Fennáll 1854. év óta.

Az 1900. évi párisi világkiállításon collective a legnagyobb éremmel (Grand prix) kitüntetészt nyert.
DISZOKMÁNY. 1885. ————— JURY-TAG 1896.

Igazgatóság és városi iroda: VIII., ESZTERHÁZY-UTCA 6. szám.
Gyártelep és központi iroda: X., KÜLSŐ JÁSZBERÉNYI-UT II. sz.

Ajánlja: ászok, király, márciusi világos, márciusi sötét, „bajor mód“, udvari „pilseni mód“, kétszeres márciusi világos és sötét, bak- és tavaszi idény-sörét, továbbá saját töltésű palacksöreit a legujabb technikai berendezésekkel felszerelt köbányai palack-sör osztályából.

Ezen a legujabb technikai berendezésekkel fölszerelt sörfözdénknek évi gyártási képessége 600.000 hektoliter.

Az ország minden részében sörraktárosok által vagyunk képviselve; nagyobb raktáraink Aradon, Szegeden, Miskolcon, Kolozsváron, Nagyváradon, Nyiregyházán, Temesváron és Debrecenben vannak.

Hordósör-megrendelés: Budapestre, telefon-szám József 4—29.

Hordósör-megrendelés: Vidékre, telefon-szám 52—60.

Palacksör-megrendelés: telefon-szám 56—58.